TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI Sınıf-11

OGM MATERYAL
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KONU SERVETİFÜNUN DÖNEMİ ŞİİRİ

SERVETİFÜNUN DÖNEMİ ŞİİRİ

Servetifünun dergisinin yazı işleri idaresine Tevfik Fikret'in gelmesiyle (1896) bu dergi etrafında toplanan ve aynı sanat anlayışını paylaşan sanatçıların oluşturduğu edebiyata Servetifünun Edebiyatı (Edebiyaticedide) denir. "Sanat sanat içindir." anlayışının hâkim olduğu Servetifünun şiirinde şiirin konusu genişletilir. Şiirde yeni imgelerle beraber Arapça, Farsça sözcük ve tamlamalarla dolu ağır bir dil kullanılır.

Servetifünun şiirinde parnasizm ve sembolizm etkisi ile biçim mükemmelliğine ve ahenge önem verilir. Göz için değil kulak için kafiye anlayışı benimsenir. Kimi zaman bir şiirde birden çok aruz kalıbı kullanılır. Batı edebiyatından alınan sone ve terzarima nazım biçimleriyle birlikte özellikle serbest müstezat tercih edilir. Şiir düzyazıya yaklaştırılır, mensur şiir denemeleri yapılır. Fransız şiirinin etkisiyle anjanbumanlar (şiirde cümledeki anlamın dize ya da beyitte tamamlanmayıp sonraki dizelere geçmesi) görülür.

Servetifünun Dönemi'nin başlıca şairleri Tevfik Fikret, Cenap Şahabettin ve Süleyman Nazif'tir. İçinde yaşadıkları siyasi ve sosyal yapıdan kaçıp uzaklaşma isteği, Servetifünun sanatçılarını hayale yöneltir. Bu yüzden eserlerinde hayal-gerçek çatışması önemli bir yer tutar. Karamsarlığın baskın olduğu şiirlerde aşk, ölüm ve tabiat sıklıkla işlenen temalardır. Dönemin şartları gereği siyasi ve sosyal konulardan uzak duran Servetifünun şairleri içinde Tevfik Fikret, siyasi ve sosyal konuları da işleyen yegâne şairdir. Hüseyin Cahit Yalçın'ın Fransızcadan çevirdiği *Edebiyat ve Hukuk* adlı makaleden dolayı derginin kapatılmasıyla, dergi etrafında toplanan sanatçılar dağılır ve böylece Servetifünun Dönemi sona erer (1901).

ثروت فنون

پنجشنبه کونلری چیقار، مصور عثمانلی غزته سیدر

SERVET-I-FUNOUN

Illustration Ottomane paraissant le Jeudi

Directeur-Fondateur: AHMED IHSAN

Gérant-Responsable: ISMAIL SOUBHI

BUREAUX: Viadoviz la Sublime-Porte.

19me Année — № 976

Pour la Publicité de l'Etranger, s'adresser à L'AGENCE GÉNÉRALE DE PUBLICITÉ POUR L'ORIENT, Dimir Han, No. 11, Galata.

SORULAR

Soru 1:

Bir ömr-i muhayyel.. hani gül-bînler içinde
Bir kuşcağızın ömr-i bahârisi kadar hoş;
Bir ömr-i muhayyel.. hani göllerde, yeşil, boş
Göllerde, o sâfiyyet-i vecdaâver içinde
Bir dalgacığın ömrü kadar zâil ü muğfel
Bir ömr-i muhayyel!

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Bireysel bir konu işlenmiştir.
B) Öğreticilik ağır basmaktadır.
C) Anlaşılır bir dil kullanılmıştır.
D) Hece ölçüsü tercih edilmiştir.
E) Sosyal eleştiri yapılmıştır.

Cevap: A

Soru 2:

Elhân-ı Şitâ'da mutluluk ile hüzün duygusu iç içedir. Bahara ait unsurlar saadeti, kışa ait unsurlar hüznü temsil ediyor. Galip duygu, kaybolan bir saadet duygusu veya melankolidir. Bu duygu, hemen hemen bütün - - - - hâkimdir. Hayali saadetler ve korkunç hakikat arasındaki çatışma onların başlıca temidir. Halit Ziya, bu duyguyu "mavi ve siyah" kelimeleri ile sembolize etmiş ve onun romanını yazmıştı. Elhân-ı Şitâ'ya Ahmed Cemil'in kışa şarkısı gözüyle bakılabilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Millî Edebiyat'a
B) Fecriati topluluğuna
C) Tanzimat edebiyatına
D) Cumhuriyet edebiyatına
E) Servetifünun edebiyatına

Cevap: E

Soru 3:

I. Saat-ı semenfam (yasemin renkli saatler), gülbün-i müşkini havatır (hatıraların mis kokulu gül fidanı) gibi o güne dek benzeri görülmeyen ifade biçimleri geliştirdiler.

II. Kırılgan duyarlılıklarını belirtmek için, aşırı heyecan ifade eden ki, ve, evet gibi edatlarla ah, of, ey gibi ünlemleri sıklıkla kullandılar.

III. Şiirle düzyazı arasında bir tür sayılan mensur şiirin doğuşunu hazırladılar.

IV. Serbest şiiri büyük bir başarı ile uyguladılar.

V. Dönemin baskısı ve Fransız edebiyatının etkisi ile "toplum için sanat" ilkesine bağlandılar.

Numaralanmış cümlelerden hangileri Servetifünun edebiyatı ile ilişkili <u>değildir?</u>

A) I ve II.
B) II ve III.
C) II ve IV.
D) III ve V.
E) IV ve V.

Cevap: E